

ORAN R. YOUNG: *Systems of Political Science*. Prentice Hall, Inc. Englewood Cliffs, New Jersey 1968. 113 s.

Politiikan tutkimuksen kenttä on nykyään jo niin laaja, että kokonaiskuvaa politologian kehityksestä on vaikea saada. Eriytymistä on tapahtunut niin tutkimuskohteiden ja tutkimuksen loogisen perustan kuin menetelmien ja tekniikkojenkin suhteen. Riippuu näkökulmastamme pidämmekö tilannetta masentavana vai riemullisena: tieteellisen kommunikaation kannalta on jatkuva eriytyminen tuonut mukanaan aivan uusia ongelmia ja vaikeuttanut keskustelua. Empiirikot voivat olla iloisia kasvavasta faktavuorestaan. Oran R.

Youngin kirja »Systems of Political Science» tarkastelee politologian ongelmia lähinnä kommunikaatioaspektista, höyryttämällä tekstiään erällä tieteen sosiologisilla huomautuksilla.

Youngin lähtökohtana on lähestymistapa (approach to analysis), jonka hän jättää määrittelemättä viitaten vain siihen, että Mertonin »general orientation», Almondin näkemykset, Eastonin »conceptual framework» ja Snyderin, Bruckin ja Sapinin »frame of reference» koskettelevat tätä kysymystä. Se, että todetaan lähestymistavan olevan »funktionaalisesti tärkeää kommunikaatioprosessille» ja, että »intellektuaaliset funktiot, jotka lähestymistapa täyttää, ovat tarpeeksi keskeisiä oikeuttaakseen meidät puhumaan lähestymistavan välttämättömyydestä» eivät poista täsmällisen määritelmän puutetta. Käsitteiden huolimaton käyttö lyökin leimansa Youngin »systeemeihin», ja tekee kirjan luettavuuden vaikeaksi.

Mielenkiintoisimpia ovat ne teoksen kohdat, joissa Young käsittelee politiikan tutkimuksen sosiaalista luonnetta tai Veronica Stolte Heiskasen termiä käyttäkseni »yhteiskuntatieteitten sisäisiä integraatio-ongelmia». Saman lähestymistavan kannattajat voivat kommunikoida ymmärrettävästi keskenään, mutta eri lähestymistapojen välinen vuorovaikutus vaikeutuu käsitteellisten ja terminologisten hankaluuksien takia. Mutta mitä voimme tehdä päätöksemme lokeroituneesta politiikan tutkimuksesta hedelmälliseen keskusteluun? Youngin vastaus tähän kysymykseen on yksinkertainen, tekisi mieli sanoa liian helppo. Lähestymistavan käyttökelpoisuuden pääkriteeriksi asetetaan sen »hedelmällisyys» eikä esim. sen tarkkuutta tai validisuutta. Tieteen alaa (scope) koskevat kysymykset ovat loogisesti ja pragmaattisesti ensisijaisia metodologisiin kysymyksiin nähden. Ja Youngin johtopäätös kuuluu: »... research should progress from the subject area to be analyzed to the selection of an approach, rather than from a commitment to an approach to the selection of substantive research topics».

Teoksen juoni ei ole kovin kiehtova. Lähestymistapojen luettelemisen ja kuvailun jälkeen edellä mainittu johtopäätös! Eugene J. Meehan onkin lakonisesti todennut Youngin teoksen punaisesta langasta American Political Science Review'ssa suorittamassaan arvostelussa seuraavasti: »The methodological assumptions implicit in the treatment of inquiry are hopelessly naive.» Onkin selvää, ettei tuo teos luo mitään politiikan tutkimuksen perusteita, vaikka kuuluukin sarjaan »Foundations of Modern Political Science Series». Herätteitä ja ideoita tuosta runsaan 100 sivun kirjasesta sen sijaan voi saada. Erityisesti kohta »The Theology of Approaches» on mielenkiintoista luettavaa.

Uuden lähestymistavan synty rakentuu yleensä jonkin keskushenkilön ympärille (Marx ja marxilaisuus, Parsons ja nelikentät jne.), jota voimme kutsua vaikka kyseisen lähestymistavan l. uskonlahkon pääprofeetaksi. Myöhemmin kun karismaattinen johtajuus rutinisoituu, voimme puhua vaikkapa

ylipappeudesta. Tieteen maailma voidaan käsittää kilpailevien lahkosten tais-
telukentäksi. Puhdasoppisuuteen emme sentään onneksi yrityksistä huoli-
matta ole vielä päässeet! Yhtymäkohdat tieteen ja uskonnon sosiaalisen luon-
teen välillä ovat todella mielenkiintoisia. Suomessa voimme esim. täydellä
syyllä puhua vanhasta testamentista (erilaiset korkeasti arvostetut »tieteelli-
set» kertomukset), uudesta testamentista (uusvasemmistolainen osallistuva,
pelastava tiede), tiibetiläisestä rukousmyllystä (faktorianalyysi), papeista ja
papittarista jne. Mutta montako kunnan tieteen ateistia tai harhaoppista
meillä on?

Puhuminen ironiseen sävyyn tieteen yhteiskunnallisesta luonteesta on ehkä
ymmärrettävä psykologinen puolustusmekanismi. Sosiaalitieteiden sosiaalitie-
teelliset ongelmat ovat niin suuria, että on suorastaan masentavaa ottaa niitä
esiin vakavan puheenvuoron muodossa. Paras puolustusmekanismi on tieteen-
kin koko tiedon ja tieteen sosiologian »unohtaminen». Keskustelun puuttu-
minen tieteen peruskysymyksistä ja aktiivisuuden »sublimoiminen» toisarvoi-
siin asioihin kuten esim. teknisiin yksityiskohtiin on teorian pyhyyden (so-
koskemattomuuden) doktriinin kanssa juuri niitä suomalaisen politiikan tut-
kimuksen kohtia, joita sietäisi eniten arvostella, joista täytyisi enemmän kes-
kustella.

Ilmari Susiluoto